

LIFE Duinen

Met het herstelproject Life Duinen pakken Staatsbosbeheer en partners (Wetterskip Fryslân, Waddenvereniging, Stichting Duinbehoud en Bureau Beheer Landbouwgronden) de duingebieden gezamenlijk én op landelijk niveau aan. Tot 2010 wordt 4700 ha. duingebied hersteld. Dit gebied is representatief voor het totale Nederlandse duingebied.

Een geplagde duinvallei in het Maire gebied op Schouwen-Duiveland. De door afgestorven plantenresten verzuurde bovengrond is tot gemiddeld 0.20 m diep afgegraven waardoor het kalkhoudend grondwater weer aan de oppervlakte kan komen en natte duinvallei-vegetatie weer een kans krijgt zich te ontwikkelen. Foto: Dirk Fluijt.

Het duingebied van Nederland bestrijkt maar 1% van de totale oppervlakte van ons land. Maar hier groeit wel de helft van alle plantensoorten van ons land: zo'n 850 soorten. Ook broeden er 140 van de 190 soorten vogels die we in Nederland hebben.

De duinen zijn uniek en belangrijk voor de natuur van Nederland én van Europa. Tien procent van de Europese duinen ligt in Nederland. Staatsbosbeheer heeft een derde daarvan onder haar hoede: zo'n 15.000 hectare verdeeld over de kust van de Waddeneilanden tot Zeeland.

Het van struweel ontdane gebied wordt nu door runderen van een boer uit de omgeving en door Shetlandpony's van Staatsbosbeheer begraasd. Hierdoor zal het gebied het open karakter blijven behouden. Foto: Dirk Fluijt.

Om het duingebied open te maken wordt opslag van berken en wilgen verwijderd. Foto: Dirk Fluijt.

Nederlandse duinen hebben de laatste jaren veel schade opgelopen door verdroging, vermesting en gebrek aan dynamiek. De diversiteit aan flora en fauna in de duinen neemt af. Sinds de tachtiger jaren van vorige eeuw voeren Staatsbosbeheer en andere partijen onafhankelijk van elkaar herstelprojecten uit. Deze maatregelen zijn afdoende voor problemen op lokaal niveau, maar bieden op grotere schaal geen soelaas.

De Europese Unie heeft geld beschikbaar gesteld om dit duinherstel mogelijk te maken. Life-Nature is het Europese financieringsprogramma voor projecten die tot doel hebben leefgebieden, dier- en plantsoorten te beschermen die op Europese schaal van bijzondere waarde zijn voor de biodiversiteit. Het Nederlands duingebied heeft deze bijzonder waarde. Het project richt zich op vijf soorten herstelwerkzaamheden:

- Stimuleren van dynamiek door het verwijderen van vegetatie. Hierdoor krijgt de wind meer kans en kunnen bijvoorbeeld nieuwe stuifduinen ontstaan.
- Herstellen van de natuurlijke waterhuishouding, onder andere door het dempen van sloten
- Verjongen van duingebied door verwijdering van vegetatie, humus en struiken
- Uitbreiden van begrazing. Door natuurlijke bemesting op de ene plek en verarming op de andere plek ontstaat er meer variatie in de begroeiing. Ook stimuleert vertrapping de dynamiek.
- Omvormen van naaldbos naar (natuurlijk) loofbos. Dit vergroot de variatie in soorten.

Een net uitgemaaide natte duinvallei in het Maire gebied. De maatregel zal nog wel enkele jaren achtereen noodzakelijk zijn om de duinriet vegetatie zover uit te putten dat andere planten de overhand krijgen. Foto: Dirk Fluijt.

Het Life-project wordt uitgevoerd op acht locaties. Twee locaties liggen in Zeeland. De duingebieden op de Zeeuwse eilanden zijn relatief kalkrijk. Er zijn oude bossen en er is veel struikgewas. De oudere, begraasde duinen zijn bedekt met grassen en jonge begroeiing op de lagere gedeelten. De functie van zeekering laat weinig ruimte voor dynamiek in deze duinen. Door het

uitvoeren van maatregelen als plaggen en maaien wordt successie teruggezet. Begrazing zorgt voor dynamiek in dit gebied.

Meer informatie is te vinden op www.staatsbosbeheer.nl/duinherstel.

Door een aantal werkzaamheden te combineren met het Life Duinen project is het mogelijk geworden om onder andere een fietspad door het Vroongebied aan te leggen. Foto: Dirk Fluijt.